

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2455
 Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 13 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni število rač. št. 11.400

Avstrija in njeni dediči

H KNJIGI: G. E. R. GEDYE: »HEIRS TO THE HABSBURGS«.

Mnenje tujcev o svetu in pojavah, ki so nam predobro znane, je vedno zanimivo. Nam samim so mnoge podrobnosti iz lastnega okolja, v katerem živimo ali smo kdaj živeli, prav zaradi tega nevidne, ker so nam preveč vsakdanje, da bi se zanje sploh zanimali. Tujec pa take navidezne malenkosti kmalu opazi in jih ve tudi pravilno razporediti in oceniti. Tako je izdal te dni ugledni angleški časnikar G. E. R. Gedye, sodruinik časopisa »Daily Telegraph« zbirko svojih izbranih člankov, ki nosi naslov »Heirs to the Habsburgs« — dediči Habsburžanov. Gedye je več let proučeval ljudstvo in kraje na ozemlju nekdanje dvojne monarhije ter razširil svoj studij tudi na bližnji vzhod ter na Balkan. Ponovno je bil tudi v Jugoslaviji, zlasti v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Prav zato je interesantno, da prerokuje temu delu Evrope veliko važnost, v bodočnosti morda še bolj, kakor je bila v prejšnosti.

Njegova knjiga je izšla v času, ko je velika gospodarska kriza postavila problem srednje Evrope najbolj v ospredje in se mora reševati celo na veliki konferenci v Stresi, in njen namen je, pokazati anglosaškemu svetu prerez skozi politične in psihološke probleme držav naslednic. Zato je v njej mnogo takega, kar mi prav dobro vemo, pa tudi takega, kar je vredno premostriti, saj je Gedye ostal vedno strogo objektivni. Mimo tega piše vedno zanimivo. Predmet, ki je za Angležu tui in neznan, skuša osvetliti z vseh strani in vmes upleta niz drobnih anekdot. Zaradi tega je vzbudila knjiga v Angliji veliko zanimanje, in iz nje bodo mnogi črpali edino znanje in edine informacije o položaju in problemu držav naslednic. Razdelil pa je svojo knjigo na dva dela in v prvem razpravlja najprej o vzrokih razpada habsburškega cesarstva. Prvi je bila tipična avstrijska »površnost ali malomarnost«, in Gedye razvija pri tem duhovito teorijo, da je ta lastnost posledica upliva docela vremenskih razmer upliva vetra, ki ubija voljo in delavnost. Ko zapiha alpski fen ali jadranski veter, se ljudje naglo spremenijo, možgani postanejo trudni, vse zastaja, najvažnejši sklepi se odlagajo, vse bolega za neko neodločnostjo, malomarnostjo in površnostjo. V prejšnosti je bilo to vzrok, da so najpametnejši sklepi habsburškega cesarstva ostali na papirju — njegovi gospodari so odlagali najvitalnejša vprašanja, katera so potem reševali vedno — pet minut prepozno!

Poleg te malomarnosti in površnosti pa je, pravi dalje pisec, bila za razpad najbolj usodna še madžarska hegemonija. Dočim je slaba avstrijska lastnost ustvarila včasih tudi še kaj dobrega, ublažujoč strogost namer, je madžarski imperalizem rušil državo neprestano in kos za kosom. Delež madžarsko ljudstvo od vladajočega razreda, priznava Gedye, da vodečih madžarskih oseb tudi poraz v svetovni vojni ni niti izučil niti spametoval. Še dandanes sanjajo stare hegemonistične sanje. Tipično razliko med Dujašem in Budimpešto so kazali že nekdanji bankovci. Na avstrijskih so bili, četudi v malih črkah, napisi v jezikih vseh narodov krone, na madžarskih pa izključno le madžarski. Po vojni pa, ko so na novih avstrijskih napisi le nemški, so na madžarskih tudi slovaški, romunski, hrvaški in nemški! To kaže dovolj jasno madžarske težnje!

Posebno veliko pažnjo pa je posvetil Gedye vprašanju Južnih Slovanov v Avstriji. Naslanjajoč se na dokumente dokazuje, kako jih je l. 1448. prevarala in jih potem z raznim zastopavljanjem, procesi in madžarskim nasiljem odbila od sebe. Že l. 1910. so, posebno Hrvati, sklenili otrestiti se dunajskega in tudi budimpeštanskega jarma. Kakšna je bila pri tem ta pokojna Avstrija pa dokazuje zlasti še to, da je bilo vedno najmanj 40% vsega njenega prebivalstva na sumu »politične nezadovoljnosti«. Žig »p. v.«, ki se je tako lahko mislilo dajati, bi bil moral odpreti oči vsakemu razsodnemu človeku. Toda avstrijski vladodržci so bili slepi. Še celo grof Appony, ki se po vojni izdaja za največjega miroljuba, je o priliki vojne napovedi l. 1914. vzkliknil v madžarskem parlamentu: »Vendar enkrat!« ne zavedajoč se, da je: vendar enkrat napočil čas konca nenaravne hegemonije.

Potem vodi Gedye čitatelja po vseh nasledstvenih državah, razen Poljske, priključuje pa Romunijo, Bolgarijo in Albanijo, ki jih smatra za sestavni del srednjeevropske gospodarske enote. V Albaniji opozarja posebno na upliv Italije, ki je prevzela na Balkanu vlogo bivše Avstrije, v čemer vidi veliko napako in nevarnost. Z največjimi simpatijami pa govori zlasti o Češkoslovaški, naglašujoč, da proži največji dokaz evropske konstruktivnosti med nasledstvenimi državami in želi, da bi duh Masaryka in Beneša prežl tudi vse ostale.

Vznemirjenje v Franciji

RAZPRAVA O ODOŠAJIH Z NEMCIJO — KOMENTARJI PARISKEGA TISKA.

PARIZ, 17. septembra. Ministrski predsednik Herriot bo razpravljajl danes popoldne v zunanjem odboru poslanske zbornice o odnošajih med Francijo in Nemčijo. Pariški tisk komentira danes zelo obširno postopanje Nemčije v vprašanju razorožitve in naglašja, da se vidi iz vseh odredb nemške vlade močna volja Nemčije nadaljevati svoje oboroževanje brez ozira na razorožitveno konferenco in predloge drugih držav. Posebno je vznemirila francosko javnost vest, da je nemški poslanik obvestil pariško vlado, da Nemčija ne reflektira več na izmenjavo not s Francijo. Prav tako pozornost vzbujata tudi dejstva, da je Nemčija pričela zopet graditi svojo novo oklopno križarko.

PARIZ, 17. septembra. Zbornica je po izredno napeti, vso noč trajajoči seji danes zjutraj ob 5. s 549 proti 48 glasovom sprejela zakonski predlog o konvertiranju notranjih posojil. Naslednja seja bo danes

popoldne. Med tem pa bo tudi senatu dana prilika, da zavzame svoje stališče napram omenjenemu zakonskemu načrtu.

Razorožitvena konferenca odgodena

ŽENEVA, 17. septembra. V ponedeljek se bo na seji proračunskega odbora razorožitvene konference razpravljalo o predlogu, da se predsedniku konference Hendersonu priporoči odgoditev seje predsedstva konference, ki je sklicana za 21. t. m. v Ženevo, na nedoločen čas. Ta predlog je delo nekaterih držav, ki bi se na ta način rade izognile nemški abstinenca na razorožitveni konferenci. Pričačuje se, da bo seja predsedstva konference odgodena do novembra, v tem času pa se bo temeljito razčistilo vprašanje sodelovanja Nemčije pri delu razorožitvene konference.

Usoda Mandžurije zapečaten

JAPONSKA OBJAVLJA VSEBINO PROTOKOLA O PRIZNANJU MANDŽURIJE. JAPONCI EDINI DEJANSKI GOSPODARJI.

LONDON, 17. septembra. Japonska vlada je objavila službeno sporočilo, v katerem pojasnjuje v glavnih potezih vsebino protokola o priznanju neodvisne Mandžurije. V protokolu naglašja, da je Japonska priznala neodvisno Mandžurijo iz razlogov, ker je mandžursko prebivalstvo s svojo prosto voljo sklenilo organizirati se v svobodno in neodvisno mandžursko državo in ker je vlada neodvisne Mandžurije izjavila, da bo spoštovala vse mednarodne obveznosti, ki jih je prevzela na sebe Kitajska glede Mandžurije. Naravno se bodo te obveznosti spoštovale le toliko, kolikor odgovarjajo novemu položaju v Mandžuriji. Mandžurska vlada se je zavezala, da bo spoštovala pravice in interese Japonske in japonskih podaničkov na mandžurskem ozemlju na podlagi doseženih pogodb, ki so bile sklenjene med Japonsko in Kitajsko. Prav tako so priznane tudi vse zasebne pogodbe, sklenjene med kitajskimi in japonskimi državljani v Mandžuriji.

Da se zavaruje integralnost neodvisnega mandžurskega teritorija in notranji državni razvoj pred vsako zunanjo nevarnostjo, se bosta japonska in mandžurska vlada vzajemno podpirali. Sodelovanje obeh držav bo neomejeno v primeru, da bi bila njihova državna varnost in obstoj ogrožena od katerekoli strani. V soglasju s tem bo obdržala Japonska v Mandžuriji vse svoje vojaške posadke.

Japonske čete bodo ostale v Mandžuriji zato, da bodo varovale teritorialno integralnost mandžurske države. Posebna komisija bo ugotovila vse modalitete, da bi se princip svobodne trgovine mogel brez posebnih težkoč raztegniti na celotno mandžursko ozemlje; obenem pa bo priznana vsem tujim državljanom v Mandžuriji popolna enakopravnost.

ŠANGHAI, 17. septembra. Japonsko bojno brodovje na reki Jang Kiang je prejelo zapoved, da se koncentrira pred kitajskimi pristanišči Kankauem, Nankingom in Šanghajem. To odredbo je smatrala Japonska za potrebno, da se pripravi za primer, da bi nastali zaradi njenega priznanja neodvisne mandžurske države na Kitajskem kakšni nemiri. Medtem se pa boji v Mandžuriji neprestano nadaljujejo. Kitajske regularne čete so predvčerajšnjim napadle mesto Kirin, pa so jih Japonci odbili.

LONDON, 17. septembra. Kitajska vlada je poslala včeraj vsem državam, ki so podpisale pakt devetih velesil, posebno noto, v kateri protestira proti japonskemu priznanju mandžurske republike.

NEWYORK, 17. septembra. O vsebini predvčerajšnje konference predsednika Hooverja s Felksom Warburgom se doznava, da sta na njej razpravljala o mednarodnem položaju.

Obsodba v tiranskem procesu

TIRANA, 17. septembra. V monstre-procesu proti mnogoštevilnim albanskim intelektualcem je bila sinoči izrečena sodba. Sedem obtoženec je bilo obsojenih na smrt na vesalnih, 14 na dosmrtno ječo, 15 na trinaest in 1 na triletno težko ječo, dočim je bilo 14 oseb oproščenih. Obsojenci so po večini akademiki, zastopniki vseh treh veroizpovedi in vseh albanskih plemen ter so bili obtoženi, da so pripravljali državni prevrat, hoteč odstaviti kralja Zogua in proglasiti republiko.

ČILSKA VSTAJA KONČANA.

SANTIAGO DE CHILE, 17. septembra. Upor letalskih častnikov proti začasnemu predsedniku vlade generalu Bianci je bil že v samem začetku zadušen. Vodja uporniških častnikov, polkovnik Merino, je bil aretiran skupno s 55 letalskimi častniki in 50 mehaniki. Vlada je zaplenila vseh 50 bojnih letal, s katerimi so mislili uporniki odleteti v tujino.

VELIK ROP V BERLINU.

BERLIN, 17. septembra. Predvčerajšnjim zjutraj so štirje drzni roparji pred očmi mnogoštevilnih pasantov izvedli pred vhodom v podružnico Berlinske mestne banke, ki je v poslopju šarlotenburškega magistrata, roparski napad na denarni transport Berlinske prometne družbe in odpeljali v nekem ukradenem avtomobilu zaboj z nad 30.000 markami gotovine. Roparji so po kratem boju kljub takojšnjemu zasledovanju policije izgnili brez sledu.

VAŽEN IZUM V LETALSTVU.

KÖLN, 17. septembra. Koblenški trgovec Josip Nettebrock je osrečil letalsko tehniko z nekim velevažnim izumom, ki se je pri poskusih izborno obnesel. Gre za cev, ki jih je namestil na gornjih krilih letala in ki so spredaj odprte. Letalo se je zadelo v neki brzojavni drog in ni strmoglavilo na tla, ker so mu te cevi omogočile normalen miren pristanek. Odprte cevi, spuščene iz višine, namreč na noben način ne padejo na svoje odprtine. Izumitelj je dal svoj izum že patentirati.

NOV POTRES V NOVI ZELANDIJI.

WELLINGTON, 17. septembra. Včeraj zjutraj ob pol 2. je prebudil prebivalstvo ozemlja Vairao in Gisborne na Hawks Baiu hud potresni sunek. Zlasti je trpel severni del otoka. Vse zveze z Gisbornom so pretrgane. Po zadnjih vesteh je bilo porušeni večje število hiš, potres pa je zahteval tudi več človeški žrtev.

Dnevne vesti

Mariborski najemniki za svoje interese

USTANOVNI OBČNI ZBOR »DRUŠTVA NAJEMNIKOV STANOVANJ IN POSLOVNIH LOKALOV ZA MARIBOR IN OKOLICO.«

Sinoči je bil v veliki kazinski dvorani ustanovni občni zbor »Društva najemnikov stanovanj in poslovnih lokalov za Maribor in okolico«. Kako veliko je zanimanje za stanovanjsko vprašanje, je pokazala udeležba, saj je bila prostorna dvorana docela zasedena. Občni zbor je otvoril in vodil predsednik pripravljalega odbora g. Rudolf T u m p e j, ki je najprej pozdravil navzoče, posebej zastopnika policijske oblasti g. C a j n k a in prešel takoj na dnevni red.

V svojem poročilu je orisal položaj najemnikov, ki radi silnega znižanja dohodkov v zadnjem času omagujejo pod pretiranimi najemnini, ki že zdavnaj niso več v skladu z zaslugom in dohodki. Naglas je potrebo po rešitvi stanovanjskega problema, potrebo po zakoniti zaščiti najemnikov, ki bo edina pomoč iz obupnega položaja. Omenil je skupen pokret najemnikov v vsej državi, enotno organizacijo, ki bo zmožna boriti se za interese najemnikov. Mero-dajni činitelji bodo morali v najkrajšem času uvideti, da je poštena zakonita zaščita gospodarsko slabših najemnikov neizogibno potrebna in nujna in slediti bodo morali zgledu vseh ostalih držav, ki so stanovanjsko vprašanje že zdavnaj rešile. Grajal pa je tudi mestno občino, ki bo s prvim oktobrom zvišala najemnine v svojih hišah.

Navedel je nadalje nekaj primerov, kako krivično so se zvišale najemnine posameznim najemnikom ter končno omenil še težke naloge, ki čakajo novo društvo in pozval navzoče, da se organizirajo.

Soglasno in z viharjem odobravanjem so bila nato sprejeta društvena pravila.

Miroslav Tyrš

Danes pred 100 leti je bil rojen Miroslav Tyrš, ustanovitelj Sokolstva. Njegov ime bo ostalo globoko zapisano v srca vseh sinov in hčera slovanskih narodov. Njegov pohod je bil zmagovalec in ni čuda, da izgovarjajo vsa sokolska usta njegovo ime s tako globokim spoštovanjem, saj sta on in sokolska misel eno. Njegov spomin bo živel večno! Miroslavu Tyršu slava!

Zvezdni štafetni tek MSŽ

Zvezdni štafetni tek, ki ga priredi Mariborska Sokolska župa kot dostojen zaključek Tyrševega leta jutri 18. t. m., bo nedvomno ena največjih tovrstnih prireditvev v Jugoslaviji. Tekali bodo po štirih progah, iz najoddaljenejših točk župnega teritorija in sicer: iz Šalovc v Prekmurju, iz Črne pri Prevaljah, iz Središča in Zreč pri Konjicah istočasno, tako, da bodo prispele vse štafete v Maribor med 11 in 11. uro. Proge znašajo skupno okrog 320 km, pri teku sodeluje preko 60 edinic s približno 800 tekači. Za najdaljšo progo, Črna - Maribor (110 km) je preračunan čas na približno 5 in pol ure. Cilj vseh štafet je v mestnem parku, ob koncu zgornje Gosposke ulice, kjer bo postavljena Tyrševa plaketa; k tej plaketi bodo položili vsi štirje tekači lovorjeve vence.

Mariborsko in okoliško Sokolstvo, ki nastopi ta dan v krojih, se zbere s vsemi svojimi oddelki (deca, naraščaj in članstvo) ob pol 10. uri na dvorišču Narodnega doma, odkoder odkoraka skupno z vojaškim odposlanstvom in godbo v park. Tam bo obdržal po prihodu štafet župni starosta dr. Gorišek kratek nagovor, s čimer bo Tyrševo leto za Mariborsko župo zaključeno.

Mariborska Sokolska župa, poziva vse svoje članstvo, da se prireditve polnoštevilno udeleži — v smislu navodil, ki so jih prejela te dni vsa društva, — ostalo narodno in Sokolstvu naklonjeno občinstvo pa je k slavnosti vladno vabljenno. Dostop je za vse prost.

Seja upravnega in nadzornega sveta. V torek 20. t. m. ob 18. uri se prvič sestane upravni in nadzorni svet nove gospodarske ustanove »Mariborska mestna podjetja«. Seja bo v mestni posvetovalnici.

Kandidacijski odbor, ki so ga tvorili gg. Brandtner, Karner, Lahovič, Regent in Feldin je predložil pri volitvah enotno listo in so bili izvoljeni v upravni odbor novega društva za predsednika Rudolf T u m p e j, za namestnika prof. Adolf P e č o v n i k, v odbor pa doktor Vladimir T r a v n e r, Matej B o ž i č e v, Mirko F e l d i n, Anton L i p o v š e k, Gjur o v a l j a k, Anton M o h o r, Edo K a r n e r, France R e g e n t, France K r a j n i k, Joško M o h o r k o, Anton B a j t in Stane H i t i j; za preglednike računov pa Ludvik Š n u d e r l, Lojze D o l e ž a l in Ivan R i b i č.

Pri določevanju članarine je bil soglasno sprejet sklep pripravljalega odbora, da znaša enkratna pristopnina 1 Din, mesečna članarina pa 2 Din in jo morajo plačevati člani četrtletno naprej. Brezposelni najemniki pa ne plačajo nobene članarine, dokler so brez zaslužka.

Pri slučajnostih je spregovoril še g. P e t e j a n in želel novemu društvu krepek razmah ter pozval novoizvoljeni odbor, da gre takoj na delo. Dejal je, da bo ena najvažnejših nalog vseh društev, da prepričajo merodajne činitelje o nujnosti rešitve stanovanjskega problema, ki se ne sme več dalje zavlačevati. Dotaknil se je nadalje vprašanja najemnin v mestnih stanovanjskih hišah in povdaril, da se bo moralo to vprašanje ponovno ventilirati.

Končno je predsednik Tumpej obrazložil v kratkih besedah zborovalcem še akcijo za gradnjo lesenih hišic in nato zaključil lepo uspeši občni zbor.

Iz seje mestnega sveta

Na sinočnji seji je mestni svet podelil gradbena dovoljenja: Ivanu Šušteršiču za napravo ograje v Gregorčičevi ulici št. 7, rezidenci Družbe Jezusove za prizidek hišne kapele in adaptacijo hiše v Levstikovici ulici 29, nadalje je odobril gradbeno dovoljenje za tlakovanje ulic iz kaldrminskega fonda, in sicer za tlakovanje Einspillerjeve ulice, Dovoze ceste na tovarni kolodvor, ceste na glavni kolodvor, Aleksandrove ceste, Grajskega trga, Sodne ulice in Vetrinjske ulice severno od Jurčičeve; dalje so dobili gradbena dovoljenja še: Julij Crippa za ureditev preka-jevalnice v Slovenski ulici 5, tvrdka Thoma za gradnjo skladišč v Mlinski ulici, tovarna Hutter in drug za gradnjo enonadstropne stanovanjske hiše v Motherjevi ulici, Rozalija Kocijančičeva za postavitev odprte lope v Gregorčičevi ul. 25, Franjo Dual za gradnjo balkonov in stranišč pri hiši št. 32 v Tovorniški ul., pleskar Miroslav Ambrožič za postavitev skladišča v Gregorčičevi ulici, gradbeno in uporabno dovoljenje za postavitev verande in drvarnice je dobil Franjo Mevla na Radvanjski cesti, uporabno dovoljenje pa je bilo podeljeno Karlu Hadenerlu za zgrajeno enonadstropno stanovanjsko hišo v Medvedovi ulici.

Mestni svet je odobril tudi razsvetljavo v novi hladilnici pri mestni klavnici in popravilo pločevinaste strehe. Odobril je popravila mostne tehtnice, kinu »Union« pa je dovolil postavitev reklamne omarice na vogalu Ciril Metodove in Mistrove ulice.

Predložil je in priporočal bo občinskemu svetu, da se prekrsti gornja Gosposka ulica severno od Slovenske v Tyrševo ulico v spomin na 100-letnico njegovega rojstva.

Seji mestnega sveta je sledila nato seja upravnega odbora, na kateri so bile rešene zadeve, ki jih je prepustil odboru občinski svet na zadnji svoji seji. Tovarnarju Hutterju je dovolil, da sme izvršujoč pogoje zapreti Motherjevo ulico, razdelil pa je tudi zaprosene podpore raznim društvom. O podelitvi podpore Narodni galeriji bo razpravljala občinski svet.

Seja gledališkega sosveta bo v torek 20. t. m. ob 17. uri v mestni posvetovalnici.

Shod poslanca Krejčija na Pobrežju. Drevi ob 20. bo govoril na sestanku v Renčjevi gostilni na Pobrežju poslanec za Maribor desni breg, ravnatelj g. Ant. Krejči o političnem in gospodarskem položaju v naši državi. Po njegovem govoru se bo ustanovila nova krajevna organizacija JRKD za Pobrežje.

Smrtna kosa. Včeraj ponoči je preminul po daljši in mučni bolezni v starosti 57 let zasebnik g. France Uršič. Pogreb blagega pokojnika bo jutri v nedeljo ob 16.15 iz mrtvašnice na mestnem pokopališču. Blag mu spomin; preostalim naše sožalje!

V pojasnilo. V včerajšnjem poročilu o občnem zboru pevcev Glasbene Matice je tudi stavek, da poročilo blaginječarke ge. Mravljakove ni bilo zadovoljivo. Da ne bo napačne razlage tega stavka, konstatiramo, da je poročilo bilo popolnoma pravilno in je kot tako potrjeno tudi od pregledovalcev računov. Kar pa ni zadovoljivo, je finančno stanje zbora, na katerem se tudi občutno opaža oster zob neizprosne krize.

Nagrada za zaslužno delo. Pred sinočno vajo pevskega zbora Glasbene Matice je njegov predsednik g. Janko Arnuš v kratkem nagovoru čestital članici ge. Tereziji Švarcovi h krajevi nagradi za javno kulturno in društveno delovanje. Ga. Švarcova je edina ženska, ki je letos prejela v Sloveniji to nagrado. Čestitamo!

Promenadni koncert bo jutri dopoldne v mestnem parku. Igrala bo vojaška godba: Gotovčev o koračnico »Naš Jadran«, Morenov valček »Žive slike«, Mirkovo ouverturo »Vidojka«, Halevijevo fantazijo iz opere »Židovka«, Artenajovskega potpuri ruskih narodnih pesmi in Nosbergerjev Tango »Lydia«.

Dr. med. Klara Kukovec

ordinira zopet

Krekova ulica 18 od 9. do 11. in od 14. do 16. ure.

Krasna darila, ki si jih je priborila mariborska strelska ekipa na nagradnem strelskem tekmovanju so razstavljena v izložbenem oknu Tiskovne zadruge na Aleksandrovi cesti.

Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden Albanežjeva lekarna »Pri sv. Antonu« na Frankopanovi ulici.

Gasilno in reševalno društvo. Od jutri do prihodnje nedelje je v pripravljenosti 1. četa. Četnik Rudolf Glabučnik. V primeru požara in nesreče kličite telef. 23-36 ali 22-24.

Mariborsko »Narodno gledališče« gostuje na Pobrežju v Renčjevi dvorani jutri v nedeljo 18. t. m. ob 16. uri. Upriporila se bo znana in zelo zabavna kmečka veseliga »Trije vaški svetniki«. Cene od Din 10 navzdol.

Brivski pomočniki in pomočnice, udeležite se shoda, ki bo jutri dopoldne ob 10. uri v veliki Unionski dvorani! Na shodu se bo razpravljalo o nedeljskem počitku in o delovnem času.

Iz društva jugoslovanskih akademikov v Mariboru. Odborova seja bo danes v soboto, 17. t. m. ob 17. uri v društveni sobi. Prosim tovariše odbornike, da se se, zanesljivo in točno udeležijo. Predsednik.

Obup nad življenjem. Danes dopoldne okrog 10. ure so opazili ljudje v Dravi pod Steinbrennerjevim vrtom na Koroški cesti v manjšem tolmu žensko truplo. O najdbi so bili obveščeni reševalci, ki so ga izvlekli na kopno. Podala pa se je tja tudi komisija, ki je ugotovila, da je truplo ležalo v vodi k večjemu dve uri. Domnevajo, da je ženska skočila sama v tolmu in se utopila. Njene identitete doslej še niso mogli dognati. Nesrečnica je zelo slična neki Ivanki Enčičevi iz Maribora, ki je že nekaj dni pogrešajo. Stara je okrog 35 let, srednje in močne postave, temnih las, bosa in oblečena v rjav kasto obleko. Truplo so po komisijonelnem ogledu prepeljali v mrtvašnico na Pobrežje.

Noseče matere se morajo skrbno varovati vsakega zaprtja z uporabo naravne »Franz Josef« grenčice. Predstojniki vse učiliških klinik za ženske hvalijo soglasno pristno »Franz Josef« vodo, ker se lahko zauživa in se gotovo pojavi v kratkem času odvajajoči učinek brez neprijetnih stranskih pojavov. »Franz Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

OPTIK

PETELN

sedaj 7

Grajski trg

Pri motenjih v želodcu in črevah, bolečinah v trebuhu, razdraženosti, nervoznosti, omotici, težkem snu, splošnem slabopojutju, zmanjšani moči za delo se doseže olajšanje z dnevno čašo naravne Franz Josef« grenčice. Sloviti zdravniki hvalijo izborna lekovitost, ki jo nudi »Franz Josef« voda v svoji lastnosti kot milo odvajajoče sredstvo posebno polnokrvnim, korpulentnim ljudem, trpečim na protini in hemeroidih. »Franz Josef« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Slovensko trgovsko društvo vladno vabi svoje člane na družabni večer, ki bo danes 17. 9. ob 20.30 v mali dvorani Narodnega doma v počastitev petdesetletnice dolgoletnega člana gospoda F. Bureša.

Trgateno veselico priredi tamburaški odsek žel glasbenega društva »Drava« v nedeljo, dne 18. t. m. ob 4. uri popoldne v vseh prostorih gostilne Mrav v Studencih ter vabi vse svoje prijatelje in znance na mnogoštevilni obisk. Vstopnine ni in tudi nobenega odiranja občinstva ne bo. Dobra kapljica in priznana kuhinja gostilničarja jamči za veselo razpoloženje. Kot specialiteta se bo serviral prašiček na ražnju. Plesalci bodo prišli na svoj račun.

Zimskošportna razstava. Tujsko prometna zveza v Mariboru priredi v pritelni dvorani banovinske hranilnice v Mariboru zimskošportno razstavo, ki je vzbujala na jesenskem velesejmu v Zagrebu v enaki obliki vsestransko zanimanje, občudovanje in priznanje. Razstava obstoji iz reliefa Pohorja, modela Senjorjevega doma, 50 zimskošportnih posnetkov in motivov, 20 diapozitivov ter zimskošportne opreme tukajšnjih tvrdk. Razstava bo odprta od 18. do vključno 28. septembra vsak dan od 9.—12. ter od 15.—19. ure. Vstop je vsakomur prost brez vstopnine.

Petletnica Pogrebnega društva na Pobrežju pri Mariboru, ki se radi s abega vremena dne 4. t. m. in radi sokolske prireditve dne 11. t. m. do sedaj ni mogla vršiti, bo nepreklicno v nedejo, dne 18. t. m. z istim programom v prostorih Reibenschuhove gostilne na Pobrežju. Priidite vsi člani in prijatelji društva!

Vinski mošt lastnega pridelka, sladek, se toči l po 6 Din v restavraciji »Trije ribniki«.

Javna kuhinja je ponovno znižala ceno. Od 1. oktobra dalje se dobi v Javni kuhinji na Slomškovem trgu 6, celodnevna hrana v abonmanu v A razredu za Din 10.—, brez zajutreka za Din 8.—. V B razredu stane abonma celodnevno Din 14.— brez zajutreka Din 12.—. V C razredu stane abonma celodnevno Din 15.—, brez zajutreka Din 13.—. Slučajni gostje plačajo vedno po Din 1.— več. V Javni kuhinji je vsak dan okoli 250 ljudi. Priporočamo jo vsakomur.

Ponovna otvoritvena slavnost gostilne »Tete Rezi« v Laznici bo v nedeljo, dne 18. septembra. Ugodna zveza z železnico in avtobusi.

Vsakdanja govorica: Trupa Brusilov — »Velika kavarna«.

Kavarna »Park«: V nedeljo ob 5. uri otroška predstava trupe Brusilov.

Nad električno uro na Glavnem trgu so se preteklo noč spravili neznani zlikovci in s kamenjem razbili reklamno šipo ter povzročili precejšnjo škodo. Za storilca polzveduje policija.

Nezgoda. Ko se je danes dopoldne na Tržaški cesti izognila 44letna posestnica Neža Kumričeva od Sv. Marjete na Dravskem polju nekemu drvečemu avtomobilu, je padla tako nesrečno, da si je poškodovala desno roko in dobila manjše poškodbe tudi na glavi. Morala je po pomoč v bolnišnico.

Ob zaključku sezije Počitniškega doma na Pohorju

NOVA ZGRADBA. — VODOVOD. — KOPALIŠČE. — VEDNO VEČJE ZANIMANJE ZA NAPRAVO. — KRASNI USPEHI LETOŠNJE SEZIJ.

Na Počitniškem domu kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju so pred nekaj dnevi končali sezijo, ki je bila četrta, odkar posluje Društvo za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru, katero je s tesnim sodelovanjem Slovenskega ženskega društva v Mariboru ustanovilo to lepo mladinsko zdravstveno napravo, ki danes prednjači vsem sličnim institucijam ne samo v Sloveniji, ampak v celi Jugoslaviji.

Od lanskega leta se je naprava Počitniškega doma neverjetno lepo razvila. Na mestu prejšnjega nizkega upravnega poslopja je zrasla krasna enonadstropna zgradba z manzardami, balkoni in hodniki okrog in okrog zgradbe, zidana v narodnem gorenjskem gorskem slogu. Nedvomno je zgradba tega Počitniškega doma tako po svoji legi, kakor po svoji zunanosti ena najlepših zgradb na zelenem Pohorju. Obilni došli gostje se niso mogli nadeviti prikupljivi zunanosti in smotreno urejeni notranjosti, ki dela vso čast mestnemu gradbenemu uradu v Mariboru, ki je po svojih strokovnjakih napravil načrte in vodil delo zgradbe.

V pritličju poslopja je velika kuhinja s tremi štedilniki in toplovodno napravo, ki vodi toplo vodo po vseh prostorih poslopja. Poleg kuhinje na eno stran je lična pomivalnica, na drugo stran pa shramba za živila. Ob vhodu v poslopje pa stopi tujece v prijazno kmetško sobo, ki je izdelana točno po narodnih vzorcih. V prvem nadstropju sta dve veliki spalnice, dve sobi za osebje, garderoba, umivalnica, temnica za fotografiranje itd.

V celnem poslopju je prostora za prenočevanje 70 otrok. Vse spalnice imajo dvojna okna s polkni in pečmi tako, da bo omogočeno bivanje tudi izven poletja in celo pozimi. Poleg glavnega poslopja so se pri treh poletnih objektih, kjer je zopet prostora za 70 otrok, spopolnile prijazne lesene verande, ki omogočajo deci bivanje ob deževnem vremenu na čistem zraku. Počitniški dom ima v gradbi lastni vodovod, ki bo dovažal iz izvrstnega studenca v vse prostore na dan 36 kub. m vode. V načrtu je pa tudi električna napeljava ter so vsa zadevna pripravljala dela v teku.

Letos poleti je bilo v Počitniškem domu kraljice Marije oskrbovanih v treh skupinah 428 otrok po mesec dni. Od teh je bilo 79 sirot, polsirot in drugih

zelo ubožnih otrok, 58 sirot iz banovinskih zavodov, 179 delavskih, železničarskih in raznih poduradniških otrok, 54 otrok iz uradniških slojev in 58 otrok iz raznih samostojnih poklicev. Mestna občina mariborska je oddala na svoje stroške v Počitniški dom 88 slabotnih otrok, s podporo banske uprave jih je bilo sprejetih 84, Zdravstveni dom v Mariboru jih je poslal na svoje stroške 43, Rdeči križ 9, banovinski zavodi 58, razna dobrodelna društva 48, na lastne stroške jih je prišlo 80 in na stroške Društva za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru 23. Po veliki večini so bili otroci iz Maribora in bližnje okolice, 20 iz Celja, po 5 iz Hrastnika in Zagorja ob Savi, 47 iz Ljubljane in okolice, 10 iz Ptuj, po več iz Murske Sobote, Mežice, Trbovelj, Sv. Lovrenca na Pohorju, Šoštanja, Ormoža, Zagreba, dva iz Dalmacije in ena Slovenka, uradniški otrok iz Velike Kikinde ob romunski meji.

Oskrbovani mladini je bilo letos vreme posebno naklonjeno, kar je tudi vplivalo na izredno dobro razpoloženje in zdravstveno stanje dece. Le težko so se otroci posvajali od prijaznega Počitniškega doma, kadar je prišel dan odhoda. Domotožja, katero se je pojavljalo pri mnogih v prejšnjih letih, letos ni bilo opaziti. Razne igre, sprehodi, izleti, solnčenje v lastnem kopališču, ob zaključku posameznih skupin prirejene tekme, so otroke tako razvedrile, da niso imeli časa misliti na svoje, ki so jih doma težko pričakovali. Dogodilo se je, da so po neke otroke prišli stariši z avtom dan pred odhodom, hoteč jim s tem napraviti posebno veselje, a otroci so šli rajše drugi dan peš, ker so hoteli ostati v tem lepem kraju in prijetni družbi do zadnje ure. Otroci so se dobro popravljali in pridobivali na teži, posebno oni iz najrevnejših slojev, ki morajo doma marsikdaj pomankanje trpeti. Otrokom je šla jed tako v slast, da jih je bilo kar veselje opazovati. Gospa ravnateljica iz »Vesne«, ki je skoro polovico sezije poštvalno vodila gospodinjstvo, je kmalu spoznala otroške želje v obednici in prikrojila jedilnik tako, da je bilo vsem ustrezno. Prvič se je letos upeljalo kisl mleko, ki je večini otrok pravi dišalo. Otroci pa tudi niso malo pojedli. Če navedemo, da so se zaklali in pojedli v treh mesecih v Počitniškem domu, kjer je tudi ledenica, štirje voli, in še 18 telet, se vidi, da je bil apetit velik.

Počitniški dom kraljice Marije je imel

letos več odličnih obiskov iz slovenske domovine in tudi iz drugih krajev Jugoslavije. Naprava je postala znana in dobiiva sloves ne samo v ožjem okolišju, ampak po vsej državi, ker se vsakdo, kdor si je ogledal napravo, ni zamogel dovolj nadeviti krasni legi, prijaznim stavbam in smotreni urejenosti. Splošno se je priznalo, da dela ta Počitniški dom čast in ponos mestu Mariboru, odkoder je izšla inicijativa, kjer se je z delom pridnih rok in dobrih src postavila v treh letih zgradba, za katero nas danes zavida marsikdo.

Slovensko žensko društvo neumorno zbira prispevke v prid Počitniškega do-

Iznajdba za ženski svet. Po-ročamo lahko o novosti, ki napravi umi-vanje glave in las zelo prijetno. To so očala proti peni, ki pri umivanju varujejo oči pred vodo in peno. Pri umivanju glave se lahko s pomočjo te iznajdbe gleda po-polnoma prosto brez vsakega na-pora. Tako očala se najdejo kot omot vsakega zavojčka »Črne glave«, »Haarglanz Shampona«, kakor tudi pri posebnih vrsti »extrablond« za blondinke. 4

ma in prav te dni priredi tombolo, ka-tero bo prav gotovo vsakdo podpiral, kdor je videl kdaj ta lepi Počitniški dom.

Pred novimi gospodarskimi pogajanjmi z Nemčijo

IZJAVA TRGOVINSKEGA MINISTRA G. MOHORIČA.

Ker je Nemčija odpovedala trgovinsko pogodbo z našo državo in poteče dose-danja pogodba že 5. marca 1933., je nui-no potrebno, da pride do sklepa in pod-pisa nove trgovinske pogodbe, kar je odkrita želja obeh držav. Nemčija je spo-ročila naši vladi željo, naj bi se poga-janja za novo pogodbo pričela čim prej, da bi se mogla nova pogodba uveljaviti že takoj po poteku dosedanje 6. marca 1933. in bi tako ne nastalo brezpogodbe-no stanje. Glede tega vprašanja je dal minister g. Ivan Mohorič časopisju na-slednjo izjavo:

»Dosedanja pogodba z Nemčijo je ime-la značaj kratkoročne pogodbe; sklenje-na je bila le za dve leti in je prvič po-tekla že leta 1929., ker je bila prvotno sklenjena 6. oktobra 1927., v veljavo pa je stopila 20. decembra istega leta. Ker pogodbe nobena od obeh pogodbenic ni odpovedala v vsem tem času, se je avto-matično podaljševala. Že v času, ko se je sklepala pogodba z Nemčijo, se je čutilo tam močno gibanje za zaščito po-ljedelskih pridelkov. Visoke, prav za prav prohibitive carine, ki so že tedaj v znatni meri ovirale potek pogajanj, je Nemčija od tedaj do danes, varujoč do-mače poljedelce, še bolj zvišala, kar je naš izvoz v Nemčijo občutno prizadelo. Ker pa so bile nekatere carine vezane v pogodbi z nami, Nemčija ni mogla izve-sti zvišanja carinskih postavk vse do-tlej, dokler velja dosedanja trgovinska pogodba. Poseben interes ima Nemčija na zvišanju carinske postavke za jajca, ki znaša v pogodbi 5 mark za 100 kg. Da bi mogla zvišati te carine, je Nem-čija sedaj odpovedala pogodbo po pred-hodnih brezuspešnih pogajanjih za spo-razumno povišanje. Tudi naša država bo pospešila pogajanja za sklep te nove po-godbe.

Odpoved pogodbe torej ni prišla nepri-čakovano in ne pomenja nobenega pre-senečenja. V zvezi s pričetkom pogajanj za novo trgovinsko pogodbo bodo naši delegati skušali doseči v določbah nove pogodbe predvsem možnost poprave na-še pasivne trgovinske bilance z Nemčijo s pomočjo preferenčnih carin in odgo-varjajočih uvoznih kontingentov za naše poljedelske pridelke. Naša agrarna bi-lanca z Nemčijo je stalno pasivna in je Nemčija v naši uvozni trgovini, kakor je že znano, na prvem mestu z 19.20%, v izvozni trgovini pa na četrtem mestu s 11.31%. Volumen našega blagovnega prometa v zadnjih letih rapidno pada in kaže naslednjo sliko: Naš izvoz v Nem-čijo je leta 1930. znašal 790.726.000 Din, lani 543.305.000 Din in v letošnjem prvem polletju 136.987.450 Din, dočim je slika našega uvoza iz Nemčije popolnoma dru-gačna in sicer: leta 1930. smo uvozili za 1.221.420.000 Din, lani za 925.408.000 Din in v letošnjem prvem polletju za Din 260.779.743. Po navedenih številkah je torej leta 1930. znašal deficit 431.000.000 Din, lani 382.000.000 Din, v letošnjem pr-vem polletju pa 124.000.000 Din.

Vestnost.

»Gospodična, recite hitro: — da, tunda pride!«

Rojstvo človeka v divjem pragozdu

Neko tajno grozo in nenavadno raz-burjenje vzbujajo v tujcu afriški pragozd, ko stopa vanj med kaktusovim grmičev-jem in figovim drevjem in mu zaveje iz kron košatih akacij. Nenadoma se pre-trga zeleno, trepetajoče morje stoletnega polmraka nasproti močni duh cvetočih drevja in na prostorni jasi obliva solnce z vsem svojim žarom nekaj zamorskih koč, kritih s slamo. Ob robu goličave stoji čudna priprava. V melika tla sta čvrsto zabita dva navpična lesena steb-ra, zvezana na vrhovih z močnim, upog-ljivim drogom, ki ga pod njim stoječi človek s kvišku iztegnjenima rokama lahko še doseže. Je to neke vrste telo-vadni drog, na katerem bi se dal izvesti vzoren veletoč. Ob vznožju stebrov le-ži na tleh grobo obdelana glinasta ki-pa, predstavljajoča moškega in žensko, dalje je tam več živalskih kož, levjih krempljev, ptičjih perianic, posušena krokodilova glava in več z neznanimi mažami napolnjenih posod, z drogove prečke pa se vije nalik zastavi dolg konj-ski rep. Tik poleg drogovja leži več sto-tov težak drevesni štor, ki predstavlja z razraščeniimi vozli, vijugami in zavo-ji ob robu napol izdelan ležalnik z na-slantjalom za pleča, opornikoma in roča-jema za podletiti in roke ter s stopničja-stim podnožnikom. V neposredni bli-žini so tla polna neredno zabitih količ-kov. Med dvema tramoma visi prosto nihajoča ploščata kamenita plošča, ob

kateri sloni lesen bat. Na samem robu jase pa stoji že med drevjem majhna, tudi s slamo krita kočica, ometana z rečnim muljem in blatom ter obdana s plotom, napravljenim iz ločja in bičja, rastočega na obrežju bližnje reke: Be-lega Nila.

Kmalu pripleše na jaso gruča do pasu golih žensk, kolena visoko iztegajočih in poganjajočih se od tal z naglimi, div-jimi skoki, pri tem pa besno cvilečih, kričečih in drhtečih. Pozna se jim, da so v nekakem hipnotičnem stanju, ki ga povzročata naporni ples, ki jim izčrpa-vse telesne moči in pa silno razbur-jenje, ki se jasno izraža v žarečem bles-ku njihovih oči, izzvanem po neki omam-ljajoči pijači, ki jo pijejo, ne da bi pre-nehale plesati, iz velike lončene posode, ki jim jo podaja istotako plešoča dekl-ica. Pri tem si same tolčejo divji plesni-ritem s pavkami in kastanjetami. Vedno tesneje obkrožajo plesalke leseni drog, pod katerim stoji z živalskimi kožami in perjanicami fantastično našemljena šivolasa zamorka in razbija z batom hitreje in hitreje po kamniti plošči, ki brni kakor doneči gong. Med vedno bolj divjim plesom nastopa naglo tro-pični mrak in starka prižiga s tresočo se roko ogenj pod velikim kupom dračja in vej in stresa nanj dišeče kadilo, da se vijejo bele meglice dima v toplo noč. V tem se popolnoma stmni in plesalke, še vedno divje tuleč, počepajo s podvi-timi nogami ob kočici, kjer vrešči sivo-lasa starka in doni pod njenimi udarci improvizirani gong: plamen, ki se je pravkar razgorel, pa obsije popolnoma

nago mlado žensko z močno nabrekli-m spodnjim telesom, visečo na drogu in obupno kričečo: »Življenje! Življenje!«

Človek bi mislil, da plešejo čarovnice na Kleku, toda vsa divjaška svečanost ima drug, važen pomen. Tu se dogaja najenostavnejši dogodek v življenju čr-ne domačinke, po njenem naziranju pa najskrivnostnejši: poraja se nov človek. Ta samotni kotichek starodavnega pra-gožda je določen po poglavarju pleme-na v ta posebni namen. Vreščeča star-ka je čarovnica, zdravnica in babica ob-enem, kameniti zvon prizvanja k nove-mu življenju, malika odganjaja zle du-hove, istemu namenu je posvečeno tudi udarjanje pavk in kastanjet, pitje omam-ljajoče pijače in žganje kadila, vse sku-paj pa naj bi spravilo porodnico v ne-kako nezavest, da ne bi čutila hudih bo-lečin v svoji najtežji uri. Leseni drog, stebra in fantastični »ležalnik« se pa uporabljajo že od pamtljveka, od rodu do rodu, kot pomožno orodje za izvaja-nje posebne porodniške gimnastike, ki naj olajša porod. Po vseh znakih sodeč služijo odlično svojemu namenu, zakaj že čez pol ure vzklikajo čarovnica in črne plesalke novemu življenju. Rodila se je deklica! Toda čudo: dete črne ma-tere je belo, rodilo se je pač, kakor vsi otroci domačinov, s svetlo kožo, ki šele pozneje potemni. Nobena črna Eva še ni bila rojena črna.

Mater in novorojenko prenesejo žen-ske takoj v »kočico rojstva«, kjer dete namažejo po vsem telesu s kredjo in rdečo ilovico ter ga skrbno zavijejo v

»plenice«, ki niso nič drugega kakor po-sušeni listi banan, ki pa zaradi svoje vlaknate tvorbe in izredne lastnosti vpijanja odlično služijo svojemu namenu.

Pleme je dobilo novo mater, ali ka-kor pravijo domačini: »novo posodo za nadaljevanje življenja«.

Temu nazoru ustreza popolnoma tudi manjša operacija, ki se izvrši na dekl-icah še v dobi dojenja z namenom, da se že v naprej uredi pravilen, varen po-rod. Ta operacija se na plemenskem prazniku, ko postane deklica zrela žen-ska, v obratnem polju ponovi in se ta-ko vsaka domačinka usposobi za svojo nalogo nove žene in matere.

Vse življenje zamorka je posvečeno in usmerjeno le koristim in vzdrževa-nju celotnega plemena; vse njene oseb-ne želje in pravice so podrejene skupnim interesom. Kot otrok pričenja živeti de-kllica še s tretjim letom starosti — ta-ko dolgo namreč doji mati otroka — in postane članica mladinske občine, v ka-terih se uči igranja, plesa, predenja, ku-hanja, šivanja in sploh vsega, kar mora znati prava zamorska žena. Zrelostna doba prinese deklici novo šolanje, po-svečeno ljubezenskemu življenju, zaka-nu in materinstvu. Vse to se domačinu ne zdi nekaj posebnega, temveč narav-no in samo ob sebi umevno. »Zakaj naj bi izkušnje mnogoštevilnih generacij v človeškem razmerju med ljudmi ne sme-le biti izročene tudi mladini?« je nekoč vprašal neki zamorski poglavar nekega belca z navnim začudenjem nad evrop-sko moralo.

Kongres primorske emigracije v Beogradu

POLOŽAJ V EMIGRACIJI IN V DOMOVINI.

Kongresa, ki je bil 11. t. m. v prostori stare skupščine v Beogradu, se je udeležilo nad pet sto ljudi. Zastopanih je bilo 30 emigrantskih društev, ki združujejo nad 20.000 članov. Kongresu je predsedoval predsednik Zveze dr. Čok. G. Saša Štrekelj je podal poročilo o stanju emigracije v Jugoslaviji, opisal je njen težek položaj in poudaril potrebo čim tesnejšega sodelovanja z domačini. Ne sme se več dogoditi, da bi bili begunci prisiljeni vračati se v Italijo, kjer jih čaka fašistični teror in zapor. Potrebno je z vsemi silami delati na to, da se doseže zaposlitev našega delavstva, ki tvori v Jugoslaviji brezdomni proletarijat, da se pomagajo in skrbno podpirajo kmetje v kolonijah in zlasti, da se skušajo preskrbeti službe reducirani inteligenci.

V političnem oziru velja glavna borba emigracije fašizmu in njegovemu terorju. Pobijati je treba fašistično propagando in razkrinkavati njegovo škodljivo delovanje. V ta namen se priporoča celokupni emigraciji, da se ne meša v notranje-politične razmere, ker bi strankarska razdvojenost onemogočila oziroma vsaj škodovala enotni fronti v boju proti fašizmu. Za ta boj je treba pritegniti k delu tudi domači element vseh treh plemen, da se stvori od Maribora do Soluna enotna in složna fronta.

Predsednik dr. Čok je utemeljeval referat g. Štrekelja in poudarjal, da moramo stalno zasledovati delo fašizma v naših domačih krajih. Desetletnica fašističnega gospodarstva nad Julijsko krajino znači bedo in lakoto po vaseh, znači rekord ponižanja in preganjanja narodne manjšine. Fašizem trumoma zapira naše ljudi, goni jih v konfinacijo, stavlja pod nadzorstvo. Sedaj preganjanje zadnje ostanke slovensčine iz cerkva. Naslednik velikega škofa Sedeja, Siroti, odjeda celo kruh slovenski služinčadi v škofijski palači. Poitalijanih je naše sirotišče, poitalijanih slovensko Alojzjevišče. Na Goriškem je prejelo 15 duhovnikov policijski opomin, kar znači lokalno konfinacijo in skorajšnjo daljno konfinacijo. Dva duhovna, to je Rejec in Terčelj, sta konfinirana.

Rimski tribunal je 4. decembra 1931 obsodil Jelenčiča in tovariše na 120 let ječe in dokazi za krivdo so bili le pričevanja policijskih agentov. Italija ob-

ljublja amnestijo, toda mi hočemo pravično obsodbo. Fašizem uporablja milijone za potujčevanje naše mladine, nima pa denarja za olajšanje strašne bede našega kmetijskega prebivalstva. Referat g. Štrekelja je bil soglasno sprejet.

Priporočalo se je Zvezi, da povede akcijo za organiziranje vseh emigrantov. Naj ne bi bilo emigranta, ki bi ne bil včlanjen v kakem emigrantskem društvu. Ni častno za emigracijo, ako je od 60.000 emigrantov doslej včlanjenih samo 20.000 oseb.

Tajniško poročilo je podal g. Albert Rejec. Pojasnil je, da so bila pravila odobrena šele pred tremi meseci. Na to odobritev se je čakalo skoro leto dni. Zvezno vodstvo je bilo v vednem kontaktu z oblastmi, ni pa moglo doseči vsega. Zveza je bila nadalje v stiku z našimi voditelji, dr. Wilfanom in dr. Besednjakom, z emigracijo v Franciji, Nemčiji, Belgiji in Avstriji. Predsednik zveze dr. Čok se je udeležil kongresa narodnih manjšin, ki je bil letos na Dunaju.

Največje delo zveze so tvorile intervencije v Beogradu, službe, hrana, podpore, dokumenti. Danes so tudi intervencije lažje, ker je postavljen osebni kontakt med zvezo in posameznimi ministri. Že več mesecev traja boj za oprostitev taks pri sprejemu državljanstva. Z ozirom nato, da mora zlasti mladina najprej plačati visoke takse, takoj nato pa odslužiti vojaški rok, se je na- dežati, da se bo to stanje kmalu ugodno rešilo. Glede kolonizacije se je dosegla prosta vožnja. Letos se bo uvedla točna statistika vseh emigrantov. Publicističen odsek je bil zelo skromen ter se mora pojačati. Razveseljivo pa je vedno večje zanimanje emigracije za delovanje emigrantskih društev. V skupnem složnem delu bodo tudi uspehi taki, kot jih emigracija mora doseči.

Dr. Ražem iz Zagreba je poročal o včlanjenih društvih. Organizirana so sledeča društva: »Soča«, Jesenice; Orjem, Trbovlje; »Soča«, Novomesto; Zora, Šiška; Zarja, Kranj; Soča, Ljubljana; Orjem, Kočevje; Istra-Trst-Gorica, Beograd; Istra, Novisad; Istranski akad. klub, Zagreb; Trst-Gorica-Reka, Skopje; Klub primorskih akademikov, Ljubljana; Klub Primork, Ljubljana; Istra, Zagreb; Soča, Celje; Nanos, Maribor; Tabor, Ljubljana; Edinost, Škofja Loka; Mladinska Soča, Ljubljana; Jadran, Mari-

bor; Tabor, Kamnik; Istra-Trst-Gorica, Subotica; Soča, Dolnja Lendava; Akcijski odbor za kolonizacijo seljaka, Zagreb; Istra, Osijek; Agrarna zajednica, Bistrenica; Istra-Trst-Gorica, Zemun. Priglasili so se tudi emigranti v Južni Ameriki. O njih sprejmu se bo naknadno sklepalo. Največja delavnost in borbenost vlada v mladinskih društvih. Najagilnejša društva so: Tabor, Ljubljana; Nanos, Maribor, Orjem, Kočevje; akademiki v Zagrebu in Ljubljani itd. V glavnem bodi zimska sezona — sezona podrobnega dela, letna pa propagandna in protestna.

Stari odbor je prejel na predlog g. Luznika absolutorij.

Izmed številnih predlogov so prišli v poštev samo oni nanašajoči se na spremembo pravil, ki so bili primerno popravljeni in nato sprejeti. Na podlagi novih pravil je bil izvoljen sledeči odbor: preds. g. dr. I. M. Čok, podpreds. dr. Iv. Ražem, Zagreb, dr. Boris Furlan, Ljub-

ljana (kandidatura g. dr. Dinka Puca ni prišla v poštev, ker je v Ljubljani potrebna oseba, ki ni drugje okupirana), tajnik Albert Rejec, namestnik Trinajstič, odborniki dr. Gortan, Zagreb, Božič Lado, Ljubljana, Mogorovičič, Beograd.

Radi neizvolitve dr. Puca, se je dogo- dil mal incident. Delegata »Soče«, Ljubljana, sta zapustila zborovanje, kar je dr. Čok obžaloval in izjavil, da se odbor Soče gotovo ne bo strinjal s takim po- stopanjem.

Izvolitev odsekov. Da se omogoči de- lo in čim širša organizacija zveze, so se odseki razdelili na posamezna mesta.

Zagreb dobi žurnalistični odsek, Novi- sad statističnega, Ljubljana propagand- stičnega in socijalnega, Zagreb pa go- spodarsko-kolonizacijskega.

S tem je bila podana temeljita podlaga za nadaljnje delo. Na popoldanskem na- daljevanju običnega zbora se je sklepalo v glavnem o kolonizacijskem vprašanju ter o smernicah zveze. O tem prihodniti-

Sport

Športne prireditve v nedeljo.

Ob 8. na teniških igriščih ISSK Maribor: Teniški dvomatch ISSK Maribor: Čako- večki SK.

Ob 14.30 na igrišču SK Rapida: Prijatelj- ska nogometna tekma SK Železničar rez.: SK Svoboda rez.

Ob 16. na igrišču SK Rapida: Pokalna nogometna tekma ISSK Maribor: SK Železničar.

Lep uspeh Mariborčana v Zagrebu.

Včeraj popoldne se je pričelo v Zagre- bu tekmovanje za državno prvenstvo v lahki atletiki. Včerajšnji program je obse- gal edino točko: tek na 5000 m. Rezultati so bili tile: 1. Koren (Maraton, Zagreb) v času 16:26.2; 2. Bručan (Ilirija) 16:38.4; 3. Podpečan (Železničar, Maribor) 17:22.2; 4. Priščan (Hašk) 17:30.4; 5. Sretenovič (BSK) 18:03.4; 6. Galles (Concordia); 7. Predanič (Concordia) 18:15.4. Favorit Šporn (Ilirija) je odstopil.

SK Železničar, nogometni odsek.

Rezerva igra jutri prijateljsko tekmo proti Svobodi v sledeči postavi: Schweighofer, Frangeš III, Zgonc, Urban- čič I, Frangeš II, Škof, Kohout, Viko, Effert, Antoličič II, rezerva Straub. Prvo moštvo nastopi proti »Mariboru« v na- slednji postavi: Pišof, Konrad I, Wagner, Ronjak, Frangeš I, Glavič, Bačnik, Pau- lin, Konrad II, Golinar, Pezdček, rezerva Viko.

Sokolstvo

Društvo št. III v Slovenskih goricah priredi jutri 18. t. m. javni nastop, pri katerem sodelujeta bratski društvi Jare- nina ter četa Sladki vrh. Pozivamo član- stvo, da se te prireditve udeleži. Odhod iz Maribora z vlakom ob 13.20. Zdravo! — Sokolsko društvo Maribor-matica.

Ruše.

Za zaključek Tyršovega leta priredi Sokolsko društvo v ponedeljek 19. tm. ob 1/20. uri v Sokolskem domu za vse član- stvo obvezno predavanje. Zato pozivamo sestre in brate na polnoštevilno udeležbo. Zdravo! Odbor.

Sokolsko društvo pri Sv. Lovrencu na Pohorju priredi svoj letošnji javni nastop v nedeljo 25. septembra s pričetkom ob pol 16. uri na dvorišču ljudske šole. Na- stopijo vsi telovadni oddelki: članstvo in naraščaj s prostimi in orodnimi vajami, deca pa z ljubkimi igricami. Sodeluje tu- di agilno bratsko društvo Ruše. Obiščite nas na ta dan, da bomo skupno manife- stirali za sokolske ideje. — Zdravo!

Razdelitev telovadnih ur Sokola Ma- ribor III: Člani v ponedeljek in petek ob 20.—22. uri; članice v torek in četrtek ob 19.—21.; naraščajniki v sredo in so- boto ob 19. do pol 21. ure; naraščajnice v ponedeljek in petek ob 18. do pol 20. ure; ženska deca v četrtek in soboto ob 16.—17. ure. Telovadba je na letnem te- lovadišču v Aškerčevi ulici. Za moško- deco objavimo telovadne ure te dni. — Načelnik.

Pierre Loti:

Lotijeva ženitev

Roman

PRVI DEL.

I.

O Plumketu, Lotijevem prijatelju.

Loti je bil krščen 25. januarja l. 1872., ko je bil star dva in dvajset let in enajst dni.

Za časa krsta je bila v Londonu in Parizu ena popoldne, dol, na drugi strani zemeljske oble, v vrtovih pokojne kraljice Pomare, kjer je bil krst obavljen, je bila približno polnoč.

V Evropi je bil mrzel in somračen zim- ski dan, dol, v kraljičinih vrtovih, je bi- la tišina, vročični sen poletne noči.

Pet ljudi je prisostvovalo temu Loti- jevemu krstu med mimosami in poma- rančami, v toplem in dehtečem ozračju, pod nebom, posutim z neštetimi južnimi zvezdami.

Bili so to: Ariiteja, kneginja iz kraljev- ske rodbine; Faimana in Teria, kraljičini dvorjanki; Plumket in Loti, kadeta mor- narice Njenega britanskega Veličanstva.

Loti, ki se je do tistega dne imenoval Harry Grant, je ohranil v občinskih knji- gah in spiskih vojne mornarice še na- dalje svoje staro ime, njegovi prijatelji pa so ga klicali samo po novem.

Obred je bil preprost; končal se je brez dolgih govorov, brez velikih cere- monij...

Prisotne tri Tahičanke so imele na glavah vence iz naravnih cvetic, obleče- ne so pa bile v obleke iz roznatega mu- selina. Ker so se zama trudile, da bi iz-

govorile barbarski imeni Harry Grant in Plumket, pretrdi za njihova maorska gr- la, so sklenile zamenjati ju z besedama Remuna in Loti, ki pomenita dve tahitski cvetici.

Naslednjega dne je bil ta sklep sporo- čen celokupnemu dvoru, in na Oceaniji ni bilo več ne Harryja Granta ne Plum- keta...

Mimo tega je bilo določeno, da pome- nijo prve besede maorske pesmi: »Loti tajmane itd.«... zapete ponoči s tihim glasom v bližini dvora: »Remuna je tu, ali Loti, ali oba sta tu in prosita svoje prijateljice, da se jima odzovejo ali jima vsaj tiho odpro vrtna vrata«...

II.

Biografska beleška o Rarahi, po Plum- ketovem spominu.

Rarahu se je rodila meseca januarja leta 1858. na otoku Bora-Bora, ki leži na 16. stopinji južne širine in 154. sto- pinji zahodne dolžine.

V času, ko se pričinja ta povst, je bila pravkar dovršila štirinajsto leto. Bila je čudovita deklica: njena opojna divjaška dražest je nasprotovala vsem pravilom lepote evropskih narodov. Ko je bila še prav majhna, jo je vkrcala mati na dolgo ladjo z jadrom in jo poslala na Tahiti. Od vsega, kar je bila videla na svojem daljnem rojstnem otoku, si je zapomnila samo veliko, orjaško goro, ki se dviga na njem. Silhueta tega kamenitega orjaka, vsajenega v sredino oceana, je ostala v njenem spominu kot edina slika domovi- ne. Pozneje ga je Rarahu spoznavala s čudnim nemirrom v duši narisanege v Lo- tijevih albumih; to naključje je bilo prvi povod za njeno veliko ljubezen do nje- ga...

III.

O socialni ekonomiji.

Rarahu je pripeljala njena mati na Ta- hiti, na veliki otok kraljičin, da jo ponu- di neki zelo stari ženi iz apirskega kraja, svoji oddaljeni sorodnici. Storila je to po starodavnem običaju maorskega pleme- na, po katerem ostanejo otroci redko kdaj pri rodni materi. Poočimi in pomatere (faa amu) so zelo številni in družine na- stajajo pri Maorih čisto drugače, kakor v Evropi. To tradicionalno zamenjavanje otrok je posebna odlika polinezijskih obi- čajev.

IV.

Tahitska luka, 20. jan. 1872.

Draga moja sestra!

Dospel sem do onega daljnega oto- ka, katerega je tako ljubil najin brat, do skrivnostnega koščka zemlje, ki je bil sen vsega mojega detinstva. Nena- vadna želja priti sem, je bila glavni vzrok, da sem si izbral mornarski po- klic, ki se mi dozdeva vsak dan težji in dolgočasnejši.

Leta so pretekla in iz dečka sem po- stal mož. Prebrodil sem že skoraj ves svet, a glej, sedaj sem prispel do one- ga otoka, o katerem sem sanjal. Toda tu sem našel samo žalost in grenko razočaranje.

Pa vendar, to je ta Papet; tu je kra- ljičin dvorec, tam med zelenjem je ma- li zaliv z velikimi palmami in še dalje so gore z zobčastimi obrisi — vse to mi je bilo že davno znano. Vse to sem videl že pred desetimi leti na risbah, ki nam jih je pošiljal George, na od morske vode porumenelih listih, polnih poezije neznane daljine. To je to me-

sto, o katerem nam je s toliko ljubez- nijo govoril najin brat, ki ga ni več...

Vse je tako, samo brez one velike dražesti neopredeljivih iluzij, neodre- jenih in fantastičnih utisov detinstva. Kos zemlje, veruj, kakor vsi drugi, jaz, Harry, ki stojim na njej, sem prav isti kot sem bil v Britbourju, Londonu in povsod. Dozdeva se mi, ko da sploh nisem premenil bivališča...

Če bi bil ostal daleč preč, bi bila ta daljna dežela v mojih sanjah vekomaj tako lepa, kakor je bila poprej. Toda ti ljudje okoli mene so mi docela po- kvarili moj Tahiti, predstavljajoč mi ga na svoj način; ti ljudje, ki vedno kažejo svojo prostaško osebnost, svo- je misli brez vsega vzvišenega, ki me- čajo na vso poezijo svoj porogljivi jad, svojo lastno neobčutljivost, svojo ne- umnost. Pa tudi civilizacija je sem že dosti preveč prodrla, naša neumna kolonialna civilizacija s svojimi kon- vencijami, našimi običaji, našimi raz- vadami, in divja poezija gine skupaj z običaji in sporočili prošlosti...

Tako je tvoj brat Harry vse te tri dni, kar je »Rendire« zasidran pred Pa- petom, ostal trdovratno na ladji z bo- lečino v srcu, nrevan v pričakova- nju...

John ni tak ko jaz in zdi se mi, da ga je ta otok bolj očaral. Odkar smo dospeli sem, ga skoraj nikdar ne vi- dim. Sicer pa mi je še vedno oni zve- sti in vdani prijatelj od nekdaj, oni dobri in nežni brat, ki bedi nad menoj kakor angel varuh in ga ljubim iz vse- ga svojega srca...

(Nadaljevanje sledi)

Beg preko Krokodilskega jezera

V velikem nemškem zvočnem filmu »Maradu« nam pripoveduje dražestna mlada filmska zvezda Rose Hobartova svoj najstrašnejši dogodek v življenju tako-le:

Nameravali smo pobegniti. Zelo sem se bala maharadžje Maradua, in to tem bolj, ker sem mu bila v njegovem dvorcu izročena na milost in nemilost. Pri pogonu mi je pomagal moj mož in sem pričala, da bi brez njegove pomoči ne bila prišla daleč. Dobro sem vedela, da sva izgubljena če naju zalotijo.

V temni noči sva morala prebresti Krokodilovo jezero, ki deli pragozd od prekrasnega maharadžinega dvorca. Gajiti sva morala do splava, ki naju je čakal na ovinku reke. Zgrozila sem se, ko sem pomislila, da morava preko jezera, v katerem kar mrgoli krokodilov. Njih sem se strašno bala, ker sem prejšnje jutro gledala grozno smrtno obsodbo, ko je moral neki obsojenec preplavati jezero. Bil je že skoro priplaval na drugo stran, a v zadnjem hipu so ga krokodili le ujeli in raztrgali.

To jezero sva morala z možem za vsako ceno prebresti. Poskušala sva najprej

ob obali. Skakala sva s korenike na korenike, ki so štrlele iz vode. Na drevju v bližini so vreščale in kričale opice, pod nama pa so v vodi prežali — krokodili. Zašla sva večkrat v smrtno nevarnost, toda sreča nama je bila mila kot še nikdar v življenju. Dospela sva do čolna in v njem srečno priveslala do splava.

Rešena! Toda usoda je nanesele drugače! Izognila sva se strašnim zverem, ali... O tem, kar sledi po: ali... bo govoril veliki kulturni film »Maradu«, ki ga bo prihodnji teden predvajala tukajšnja Zveza kulturnih društev v Union kinu.

Kazni pornografskih pisateljev v Peru.

Parlament ameriške republike Peru je sprejel nedavno zelo zanimiv zakon o pobijanju pornografske »literature«. Zakon se glasi: »Avtorji ali založniki dela, ki ga proglasi kritika za nemoralno ali pornografsko, se kaznujejo z denarno globo, ki predstavlja vrednost 1.500 izvodov inkriminirane knjige. Če bi pa globa ne bila izterljiva, bodo morali odslužiti štirimesečno prisilno in brezplačno delo kot grobarji na mestnem pokopališču«. Zanimivo pa je pri tem, da zakon ne predvideva zaplembe dotične knjige...

Skavtizem

Skupščina stega skavtov bo jutri v nedeljo 18. t. m. ob 10. uri dopoldne v realni gimnaziji. Skavti, vsi in točno! Tudi novi člani naj pridejo na skupščino, kjer se lahko vpišejo. — Stegovodja.

Skupščina stega Maribor II. (Dravskega stega planink) bo jutri v nedeljo ob 10. uri dopoldne v klasični gimnaziji. — Stegovodkinja.

Izlet kluba »Bobrov«. Zbirališče jutri v nedeljo ob 14. uri pred realno gimnazijo. — Vodja.

Jamboree 1933. Prejeli smo informativno brošuro »Jamboree 1933 Budapest-Gödöllő«, katere vsebino pa bomo objavili prihodnjič. Za danes samo: Jamboree bo od 1.—16. avgusta 1933 in bo stal 10 pengó (približno 600.— Din).

Človek in obleka.

— Ženica, nikar ne sodi človeka po obleki, lahko se temeljito zmotiš.

— Saj ga tudi ne sodim po obleki, temveč po tem, kakšno obleko nosi njegova žena.

Železniški atentator Matuška izumitelj.

Znani železniški atentator Silvester Matuška, povzročitelj velike železniške katastrofe na viaduktu pri Bia Torbagyju in še nekaterih drugih, je poslal iz zaporu upravi dunajskega velesejma majhen model popolnoma novo konstruirane vodne turbine, ki naj bi ga razstavili na velesejmu. Izum, ki je podprt z obširnimi Matuškovimi opisi, baje ni od muh. Izumitelj je v spremnem pismu naročil, naj model osnažijo s Sidolom in ga nato prelakirajo z belo barvo. Izkupek za izum naj razdele na tri dele: tretjino naj dobe rodbine žrtve biatorbagijske katastrofe, tretjino uprava dunajskega velesejma in tretjino njegova žena. Svoje pismo zaključuje Matuška patetično: »To je moja zadnja želja, amen...«

Največji in najmanjši Kitajec.

Na zabavišču šanghajskega velikega parka občuduje občinstvo lahko v posebnem paviljonu največjega in najmanjšega Kitajca. Velikan, ki je star šele 24 let, meri »samo« 2.87 m in poje na dan »malenkost« 24 ogromnih pudingov, celo kokoš in 24 jajc. Prilikevec pa je star 30 let in meri od glave do pete le 91 cm.

Selitve

s pohištvom in odprtimi vozovi, kakor tudi

vskladiščenja

izvršuje najcenejše

Prva jugosl. transportna d. d.

SCHENKER & CO. MARIBOR,

Meljska cesta 16 — Telefon 2044.

Hiše ali posestva
od 30.000 Din dalje, gostilne, trgovine, prodaja Realiteta pisarna. Maribor, Frančiškanska ul. 21. 3045

»Tempo« čevlji
na obroke. Slovenska 18. 2500

Šolske torbe in nahrbtniki
v veliki izbiri pri Ivanu Kravosu, Maribor, Aleksandrova c. 13. 2736

Lokale in eno garažo
tako oddam v najem. Naslov v upravi »Večernika«. 2827

Stanovanje,
trgovski lokal in prostore za skladišče oddam. Naslov v upravi »Večernika«. 2928

Morske ribe,
dnevno sveže na različne načine pripravljene po zelo nizki ceni se dobijo pri Povodniku, Rotovski trg 8. 2954

Šivilja-začetnica,
izučena v boljših delih v Ljubljani, išče mesta v boljšem damskem modnem salonu v Mariboru. Ponudbe z navedbo časa nastopa s uže in ostalih pogojev na upravo »Večernika« pod šifro: »Mlada dobra moč«. 2990

Glasovir (Mignon Stutzliigel)
na prodaj. Vprašati v trgovini na Koroski cesti 20. 3004

Motorno kolo Ariel
557 cm³ S. V. v zelo dobrem stanju, elektr. razsvetl. socius, zelo poceni na prodaj. Vpraša se v upravi. 3025

Prva mariborska zasebna kuhinja,
Slovenska ulica št. 28, pod spretnim vodstvom, sprejme še abonente. Za obilen obisk se priporoča lastnica. 3021

Poučujem nemščino
po individualnih metodah. Presenetljiv uspeh celo pri jezikovno nenadarnih osebah. Naslov v upravi. 3027

Tri lepe pisarniške sobe
oddam. Kopališka ulica 11. 3017

Rabljene zaboje
ugodno proda Drago Rosina, Vetrinjska ulica 26.

Prazno sobo s posebnim vvhodom,
električno lučjo oddam takoj poceni posamezni osebi. Stritarjeva ulica 51. Kuhati ni dovoljeno. 3038

Lepo dvosobno stanovanje,
prahu prosto oddam mirni stranki s 15. oktobrom. Zagata 5 pri igrišču Rapid. 3046

Oddam sobo in kuhinjo
manjši, boljši družini. Naslov v upravi »Večernika«. 3051

Dvo do trisobno solnčno stanovanje
s plinom v sredini mesta išče zelo mirna stranka. E. Bernot, Aleksandrova c. 32 II. 3052

Dve kolesi, popolnoma novi
po Din 1.000.— na prodaj. Tattenbachova ul. 1 I. 3047

Sprejem učenca ali učenko
s 4 razredi meščanske ali slične šole. Vice, Gosposka ulica 5. 3048

Stanovanje,
sobo in kuhinjo išče mlad zakonski par s 1. oktobrom, najraje v Studencih. Naslov v upravi »Večernika«. 3039

Lepo opremljeno sobo
z eno ali dvema posteljama oddam s 1. oktobrom, tudi s souporabo klavirja. Vprašati v trgovini s klobuki Hobacher, Aleksandrova cesta. 3035

Družabnico
s kapitalom do 20.000 Din za skupno delovanje sprejme dobro vpeljana obrt. Zadoštuje tudi hranilna knjižica. Ponudbe pod »Obrt« na upravo »Večernika«. 3033

V centru mesta iščem
čisto, solnčno sobo s posebnim vvhodom za 1. oktober. Ponudbe pod šifro »Inženjer«. 3036

Prevzem

GOSTILNE

Namnanjava cenj. občinstvu, da sva prevzela gostilno pri »Lokomotivi« v Mariboru, Frankopanova 29. Če otni prostori so popolnoma preurejeni. Po trudih se bova cenjene goste čim najbolje postrež ter imela ob vsakem času topla in mizla jedila na razpologo. 3059

Za obilen obisk se priporočata

M. & J. GOLOB.

Čitajte »Večernik«!

Krojaškega vajenca sprejem.
Gosposka ulica 32, Cverlin. 2953

Izposojamo
gramofone in plošče po Din 1.— »Slager«, Slovenska 18. 2501

Dam v najem gostilno
z oktobrom. Vpraša se v upravi.

Jos. Tichy I Dr.
Konces. elektrotehnično podjetje Maribor, Slovenska ul. 16, te. 2756, proizvaja elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega b laga po konkurenčni ceni. 1603

Oddam veliko solnčno sobo,
za dve ali eno osebo, v sredini mesta, uporaba kopalnice, prvovrstna hrana. Naslov v upravi. 3083

Večji prostor
primeren za delavnico iščem za takoj. Ponudbe na upravo »Večernika« pod svetel in suh. 3073

Železno blagajno,
veliko železno peč »Phöbus«, šivalni stroj, električno peč ugodno prodam. Naslov v upravi »Večernika«. 3074

Zastopnike
za obiskavanje privatnih strank iščem. Javiti se takoj pod »Zastopnik« na upravo lista. 3078

Oddam v villi
v Prešernovi ulici 37, lepo trisobno stanovanje, kabinet, kopalnica itd. v prvem nadstropju, mirni mali stranki. Naslov in informacije v upravi lista. 3079

Petošolec želi stanovanja
proti instrukciji. Naslov v upravi. 3077

Oddam 2 sobi z verando
s prostim vvhodom 2 gospodoma. Pripravno za foto-ali radiomaterije. — Meljska c. 59, I. 3076

Preklc.
Podpisani Bezjak Edvard iz Tezna izjavljam, da so govorice o Šprahu Francu in Ani neresnične. Maribor, 17. sept. 1932. Bezjak Edvard. 3075

Sobo in kuhinjo
oddam takoj v najem. Naslov v upravi lista. 3072

Sprejem takoj mizarkega vajenca.
Aleksandrova cesta 48. 3068

Spalnice, pulitrane, iz mehkega lesa,
kuhinje, šivalne stroje prodam tudi na odplačila. Mizarstvo, Aleksandrova c. 48. 3069

Učenko za trgovino
s hrano in stanovanjem v hiši takoj sprejem. Slaščičarna E. Illich, Maribor. 3067

Gostilna Robin, preje Polič, Studenci
danes vinska trgatev. Za obilen obisk se priporoča gostilničarka. 3070

Instruiral
bi osmošolec nižješolce, če mogoče tudi za stanovanje ali hrano. Cenj. ponudbe na upravo »Večernika« pod Instruktor. 3065

Trgovski lokal s sobo in kuhinjo
oddam. Zerkovska c. 24. 3063

Oddam s 1. oktobrom
lepo, veliko in novo opremljeno sobo v najem. Vprašati Aleksandrova cesta 6. A. Pečenko. 3058

Kupim rabljen šivalni stroj.
Vprašati: Kresnik, Tkalska ul. 5. 3057

Hišica z velikim vrtom
in drvarnico takoj na prodaj za Din 9.000.—. Jus Ivan, Spesovo selo, Počrežje pri Mariboru. 3056

Prodajalka s 4letno prakso,
vešča galanterijske stroke, prodaje šivalnih strojev in čevljarskih potrebščin na debelo in drobno, želi mesta. Ponudbe pod »Poštena in pridna« na upravo »Večernika«. 3049

Vinotoč Šturm
že toči sladko novo vino. 3060

POSOLJILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR. NARODNI DOM

Ustanovljena 1. 1882.
Stanje hranilnih vlog 85 milijonov Din
Rezervni zakladi nad 7%, milijonov Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje.
Rentni davek plačuje iz svojega.

Prosimo, oglejte si našo zalogo!

Potrudili smo se, da Vam nudimo letos še večjo izbiro v gotovih

od najcenejše do najboljše vrste, v najnovejših vzorcih in fazonah. Se priporoča trdka **J. PREAC, MARIBOR, GLAVNI TRG 13**

Občinstvo Obrtniki Stavbeniki

Važno!

Naznanjam Vam, da 19. t. m. otvorim v Tattenbachovi ul. 14 in Frančiškanski ul. 19 veliko skladišče vseh vrst starih strojev, orodja, rabljene kovine, kakor tudi veliko izbiro starih železnih predmetov za domačo, kmetijsko in obrtniško potrebo.

Prevzamem komisijsko prodajo vse železne predmete in stroje. Kupujem po najboljših dnevnih cenah vsakovrstne kovine in železo.

Priporočam se za obilen obisk

Justin Gustinčič.

Maribor, T. ttenbachova ulica 14.

Izjava.

Podpisana sva prejela od „KOLOZASCITE“ za ukradena kolesa odškodnino takoj izplačano v zneskih

po Din 1800.— in Din 800.—

Ker je ta ustanova na zdravi solidni podlagi, priporočamo vsem lastnikom koles, da zavarujejo svoja kolesa pri „KOLOZASCITI“, Maribor.

Kralja Petra trg 6

Josip. Resnik **Anton Fazarinc,**
Maribor, Meljska 84. posestnik,
Celje, Ipavčeva 10

Priložnost ugodnega nakupa!

Pri Okrožnem sodišču v Mariboru soba št. 27 bo dne 26. septembra t. l. ob 9. uri dopoldne iz konkurzne mase GULDA dražba in prodaja

1 vile v Mariboru, Trdinova ulica št. 5 in skladiščni prostori, Maribor, Meljska c. 26

Umrli nam je naš ljubljani soprog, ozir. dobri oče, tast, brat, in stric, gospod

Franc Uršič

zasebnik

dne 16. septembra ob 3/4 24. uri, v 57. letu svoje dobe, po daljši mučni bolezni.

Pogreb blagopokojnika bo v nedeljo dne 18. septembra ob 3/4 17. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju.

Maribor, Ljubljana, 17. septembra 1932.

Zalujoče rodbine:

Uršič, Obereigner in Cujnik.

Brez posebnega obvestila.

Za jesensko sezijo

priporočamo:

Cedne barhente za obleke v novih vezavah in vzorcih

Volneno blago za obleke zadnje modne novosti

Blago za kostume in plašče v izborni kvaliteti

Svile v zadnjih modnih barvah

Blago za podlogo, okraski, pribor za šivilje in krojače.

Tekstilana Büdefeldt

prele F. Michelitsch

Gosposka ulica št. 14

Kupujte svoje potreščine pri naših inserentih!

USODA LJUDI!

Prosluli astrolog profesor Helén se je odločil izgotoviti Vam brezplačno Vaš horoskop. Slava prof. Heléna je tako razširjena po svetu, da nam res ni treba opozarjati nanj. Njegova znana sposobnost videti v bodočnost drugih, ne glede na njihovo oddaljenost od njega, meji na čudežnost. Sami astrologi vseh narodnosti z zvonikimi imeni gledajo nanj kot na svojega mojstra. Prof. Helén Vam pove po resnici vso Vašo usodo, napove Vam, kdaj lahko dosežete uspeh, dati najdete srečo itd. Njegov popis preteklih, sedanjih in bodočih dogodkov bo vzbudil Vaše občudovanje, presenečenje boste in uspehi boste. Ne bodite črnogledi, ne bodite nejevoljni — vse bo bolje. Ali, kje naj dobite to gotovost? Prof. Helén Vam to pove: v zvezdah! Ne verujete?

Zvezde govore resnico!

Čitajte, kar Vam piše sam profesor-astrolog Helén.

Spoštovani prijatelj!

Ze ko sem samo omenil, da bom izgotavljal horoskope brezplačno, je bil moj takojšnji zavod in moj tajnik g. Havelka naravnost zasut s prošnjami za postavljanje horoskopov.

Smatram za svojo dolžnost, da se Vam tem potom zahvalim za Vaše zaupanje. Prosim pa samo nekoliko potrpljenja. Horoskop izgotovim vsakomur po vrsti, kakor prihajajo prošnje. Zato ne poganjajte svojih prošnji.

Mislil, da se Vam vsem najbolje oddolžim s tem, da tudi sam storim za vse, kar je v mojih skromnih močeh. Dolga leta se že bavim s proučevanjem zvezd in njihovim vplivom na človeško življenje. Naučil sem se razumevati odnose zvezd do človeške usode in zato lahko vidim v bodočnost ljudi.

To svoje sposobnost dajem sedaj na razpolago vsemu človeštvu. Javite mi svoj naslov, poklic, dan, mesec in leto rojstva in povem Vam o Vaši usodi več, nego bi smatrali za mogoče. Vse Vam napravim brezplačno kot nagrado za mojo visoko starost in v zameno za moje stroške mi priložite le Din 10.—. Vse dopise naslovite le na moj zavod tako-le:

Astrološki laboratorij K. Havelka

Praga-Vinograde, Sleská 116-M Poštni predal 28. Češkoslovaška.

Oprostite mi, da ne navajam svojega naslova. Samotar sem in za svoje odgovorno delo potrebujem miru in zbranih misli (Prof. Helén je star 86 let.)

Zahvaljujem Vam za Vaše prijateljstvo in zaupanje ter si bom prizadeval, da Vam napovem lepšo pot bodočnosti.

Vas vseh vdani prijatelj
prof. Helén, astrolog.

Naša opazka: Prof. Helén ni prerok — marveč učenjak ki je vse svoje življenje posvetil zvezdam. Danes spada med naše največje dobrotnike ker nam kaže pota k sreči in zadovoljstvu ter nas sveti pred nevarnostmi, ki nam jih morda pripravljata usoda.

UGODNO KUPITE

raznovrstne ostanke po Din 6.—, 7.—, 8.— meter

♦ za birmance, ženine in neveste ♦

dobro in poceni v

TRPIN-OVEM BAZARJU

Maribor, Vetrinjska ulica 15

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE

nasproti pošte prei IJZNOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju

Najbolj varna naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno